

A large, light gray, stylized logo of the Bratislava Region is in the background. It features a large 'B' with a white circle in the center, and a stylized 'R' below it.

**2 roky
práce pre
Bratislavu**

**2 roky práce
pre Bratislavu**

2018-2020

**Odpočet po
dvoch rokoch
vo funkcii vedenia
hlavného mesta SR
Bratislavy**

Dostupné online
aj v tlačenej verzii

1. Pracujeme na rýchlejšej, pohodlnejšej a bezpečnejšej MHD	11
2. Chránime chodcov a cyklistov	25
3. Zavádzame férové parkovanie v Bratislave	31
4. Zavádzame architektonické súťaže	37
5. Vytvárame potrebné štandardy	55
6. Odstraňujeme vizuálny smog	67
7. Sadíme viac ako kedykoľvek predtým	83
8. Chránime naše zelené bohatstvo	93
9. Myslíme ekologicky a udržateľne	103
10. Založili sme Mestský komunálny podnik	115
11. Zlepšujeme údržbu komunikácií	119
12. Staráme sa o bezpečnosť a verejný poriadok	141
13. Staráme sa o slabších	151
14. Budujeme nájomné bývanie	157
15. Bojujeme s epidémiou COVID-19	161
16. Ozdravujeme mestské podniky	173
17. Zmenili sme prístup k majetku mesta	177
18. Vylepšili sme proces verejného obstarávania	183
19. Šetríme mestské peniaze	187
20. Komunikujeme s Bratislavčankami a Bratislavčanmi	195

Mám za sebou prvé dva roky vo funkcii primátora hlavného mesta SR Bratislavy. Boli to dva roky dôležitých rozhodnutí a neúnavnej práce s jediným cieľom - zlepšiť život všetkým Bratislavčankám a Bratislavčanom. Naša snaha priniesla konkrétne výsledky, ktoré sú spísané v tomto materiáli. Nikdy by sa nám to ale nepodari-
lo bez skvelých ľudí, ktorých mám okolo seba. Bez ľudí, ktorí uverili vízii lepšieho mesta v Pláne Bratislava a ktorí sa rozhodli so mnou túto víziu naplňovať. Čelili sme pritom rôznym prekážkam aj ťažkým rozhodnutiam, ale naučil som sa, že aj tie najnáročnejšie kroky je možné zrealizovať s tímom ľudí, ktorí majú úprimne radi svoje mesto a svoju prácu.

Som rád, že sme sa počas našich prvých dvoch rokov mohli oprieť o najdôležitejší dokument, Plán Bratislava. Bez neho by sa nám počas dvojročného obdobia orientovalo len veľmi ťažko. Preto ho mám stále pri sebe a vraciam sa k nemu pri všetkých dôležitých rozhodnutiach a nových plánoch.

Pri pohľade do volebného programu ma teší, že mnohé z našich kľúčových zámerov sme splnili a zvyšok aspoň čiastočne rozbehli.

Som si istý, že by toho bolo ešte viac, ak by nás nezasiahla pandémia koronavírusu, ktorá sa neplánovane stala prvoradou témou činnosti magistrátu v prvej polovici roka 2020. Pandémii sme museli prispôbiť mnohé rozhodnutia aj smerovanie mestských politík. Boj na ochranu najzraniteľnejších skupín obyvateľstva a snaha zabezpečiť chod mesta v ťažkých podmienkach nás stáli veľa finančných prostriedkov a načas zabrzdili aj niektoré významné projekty vo verejnom priestore. Na druhej strane nás rok 2020 veľa naučil a pandémia nám ukázala, akí skvelí, súdržní, zodpovední a solidárni dokážete byť vy – Bratislavčanky a Bratislavčania. Verím, že s vašou pomocou dokážeme nielen prekonať ťažké časy pandémie, ale aj všetky prekážky, ktoré bránia robiť život v Bratislave ešte lepším.

Naše prvé dva roky sú dôkazom, že naratív, ktorý sme pred voľbami počúvali a ktorý nás vystríhal, že Bratislava sa zlepšiť nedá, že sa utopíme v byrokratickom procese a že akákoľvek snaha o zmenu nás zničí, nebol pravdivý. Som ešte viac presvedčený, že Bratislava bude lepším miestom pre život.

Ďakujem vám všetkým za dôveru a môjmu tímu za podporu a kvalitne odvedenú prácu.

Matúš Vallo

2-minutový
interval
v rannej
špičke

1

Pracujeme na rýchlejšej, pohodlnejšej a bezpečnejšej MHD

Počas celých dvoch rokov sme pracovali na zvýšení atraktivity a kvality mestskej hromadnej dopravy, aby slúžila ako kvalitná alternatíva k automobilovej doprave.

Pustili sme sa do veľkých rekonštrukcií a kompletne sme zmodernizovali Dúbravsko-Karloveskú radiálu a električkovú trať v uzle Americké námestie a Blumentál.

Modernizácia Dúbravsko-Karloveskej radiály:

Skrátenie intervalu z konečnej zastávky v Dúbravke k zastávke Tunel vďaka preferencii električiek na všetkých križovatkách o 3 minúty, 2-minútový interval v rannej špičke, nové integrované prestupné zastávky Molecova a Damborského, bezbariérový prístup k zastávkam, zelený povrch trate, kvalitnejšie detaily (jednotná farebnosť celého koridoru trate, osvetlené prístrešky zastávok, lavičky, smetné koše na triedený odpad).

Rekonštrukcia električkovej trate v uzle Americké námestie a Blumentál:

Plynulejšia doprava a 2-minútový interval v rannej špičke medzi Račou a Blumentálom, vyššia kapacita električiek medzi Blumentálom a Račou, dvakrát viac električiek od Blumentálu do Petržalky, nový plnohodnotný bezpečný buspruh do zastávky Blumentál, bezbariérové priechody pre chodcov a rozšírené chodníky, nové informačné tabule zobrazujúce aktuálne odchody spojov MHD, viac zelene a nové ostrovčeky so zeleňou.

**kvalit-
nejšie
details**

**zelený
povrch
trate**

**Americké
námestie**

pred

**2-minútový
interval
v rannej
špičke**

**viac
zelene**

**menej
bilbordov**

po

+189
kamier

+68
klimatizácií
v MHD

+4 nové
minibusy

+11 nových
letiskových
autobusov

pred

po

nový
prístrešok
pre cestu-
júcich

2-minútový
interval
v rannej
špičke

pred

po

**vzniklo viac
ako 10 km
buspruhov**

V rámci reorganizácie električiek sme znížili intervaly medzi spojmi na všetkých električkových radiálach. Štandardný interval každej linky v rannej špičke bol posilnený na 4 minúty. Pre pohodlnejšie cestovanie sme v 68 autobusoch namontovali klimatizácie. Pre bezpečnejšie cestovanie sme 189 autobusov vybavili bezpečnostnými kamerami. Všetkých 25 nočných liniek je zabezpečujú vozidlá s bezpečnostnými kamerami. Alokovali sme investície aj do nových vozidiel (zakúpili sme 11 nových letiskových autobusov a 4 minibusy a prebieha súťaž na 10 nových nízkopodlažných klimatizovaných električiek a na 50 nových trolejbusov).

Pracovali sme na preferencii MHD a zriadili sme niekoľko nových buspruhov ako jedno zo základných opatrení na zabezpečenie pravidelnej a spoľahlivej MHD. Za roky 2019 a 2020 sa nám podarilo zriadiť 10 115 m buspruhov. Priemerná jazdná doba MHD v poobednej špičke bola vďaka buspruhu znížená napríklad o 1m 27s (44 %) na Štefánikovej, o 5m 46s (34 %) na Gagarinovej, o 1m 3s (18 %) na Nadjazde Vajnory, o 1m 52s (42 %) na Záhradníckej.

**+200
nových
nešmyklavých
priechodov
pre chodcov**

2

Chránime chodcov a cyklistov

Je naším cieľom, aby chodci dostávali v meste priestor a cítili sa v ňom príjemne a bezpečne.

Počas rekonštrukcie ulice Mlynské nivy sme vylepšili projekt a rozšírili chodníky pre chodcov z pôvodných 4,2 m na 5,5 m. Bezpečnosť chodcov sme takisto zvýšili vybudovaním nových svetelne riadených priechodov a stredových ostrovčekov.

Na bezpečnejšie riešenie križovatiek a priechodov pre chodcov sme sa zamerali aj počas komplexnej rekonštrukcie vozovky na ulici Pri kríži v Dúbravke, kde sme tiež umiestnili ochranné stredové ostrovčeky.

Ako problém vnímame nebezpečné, šmyklivé a málo viditeľné priechody pre chodcov, preto sme sa rozhodli priechody postupne obnovovať technológiou štruktúrovaného povrchu, ktorá zabezpečuje nešmyklavý povrch aj lepšiu reflexnú funkciu povrchovej úpravy. Touto novou technológiou sme už obnovili viac ako 200 priechodov pre chodcov v Bratislave.

rozširujeme
chodníky

rekonštruk-
cia bulváru
Mlynské
Nivy

pridávame
stredové
ostrovčeky
a svetelne
riadené
priechody
pre chodcov

**+ 17,9 km
jazdných
pruhov**

**z toho
1,6 km
oddelených
cyklotrás**

Cyklistom v Bratislave sme vlastnou investičnou činnosťou, ale aj v spolupráci s partnermi, sprístupnili takmer 17,9 km jazdných pruhov, z čoho oddelených cyklotrás je zatiaľ cca 1,65 km.

I keď sme sa počas prvých dvoch rokov zamerali na rýchle riešenia vo forme značenia ochranných jazdných pruhov či sprejazdneniu jednosmeriek, naším cieľom zostáva robiť kvalitné a bezpečné cyklotrasy.

Príkladom je cyklotrasa Starohájska, pri ktorej sme vylepšili pôvodnú projektovú dokumentáciu a zvýšili tak kvalitu aj bezpečnosť jazdy na bicykli, ako aj zachovali viac drevín a zelene v území. Červený asfalt s lepšou štruktúrou a viditeľnosťou budeme používať aj pri ďalších projektoch cyklotrás.

3

Zavádzame férové parkovanie v Bratislave

Po rokoch sporov a mnohých neúspešných pokusoch o zavedenie jednotnej parkovacej politiky v meste sme hneď po nástupe do vedenia hlavného mesta začali pracovať na zavedení regulácie parkovania, ktoré spolu s ďalšími opatreniami bude viesť k lepšiemu životnému prostrediu a poriadku verejného priestoru, menším dopravným zápcham, väčšiemu využívaniu verejnej, pešej a cyklistickej dopravy, a zároveň aj k lepším možnostiam parkovania, a to najmä pre rezidentov.

V apríli 2019 sme pripravili Všeobecne záväzné nariadenie o dočasnom parkovaní, ktoré definuje základné pravidlá parkovania, rezidentské, abonentské a návštevnícke karty, poplatky za hodinové parkovanie a zóny parkovania.

Po zapracovaní pripomienok verejnosti a mestských častí bol náš návrh regulovaného parkovania jednomyseľne schválený na zasadnutí mestského zastupiteľstva 27. júna 2019.

Na jeseň 2019 sme začali s prípravou verejného obstarávania na centrálny parkovací systém. Súťaž bola vyhlásená v lete 2020.

Zároveň, okrem prípravy IT riešenia, paralelne pripravujeme aj ďalšie nevyhnutné kroky v spolupráci s mestskými časťami. Chystáme dopravné prieskumy a analýzy statickej dopravy a projekty organizácie dopravy.

S mestskými časťami spolupracujeme pri zavádzaní pilotných zón regulovaného parkovania a na základe úspešnosti a skúseností z prevádzky týchto zón doladujeme nastavenie ostrej prevádzky celomestskej parkovacej politiky.

Súčasne prebiehajú prípravy budovania záchytných parkovísk, rezidenčných parkovacích domov a prípravy oživenia mestskej parkovacej firmy.

Tieto a ďalšie kroky smerujú k tomu, aby sme funkčnú reguláciu parkovania v prvých zónach mohli spustiť na jeseň 2021.

Metropolitný inštitút Bratislavy (MIB) vznikol 1. apríla 2019 ako mestská príspevková organizácia. Jeho oblasťami pôsobenia sú verejný priestor, územné plánovanie a rozvoj mesta, budúcnosť dopravy v meste, architektonické súťaže, dátová politika a analytické činnosti, participácia a komunikácia, zeleň a životné prostredie či strategické plánovanie.

4

Príkladmi takýchto uskutočnených alebo prebiehajúcich súťaží sú:

Vďaka MIB-u sa stávajú architektonické súťaže štandardom

Kúpele Grössling

V prvom kole súťaže prišlo 77 návrhov zo 17 krajín z celého sveta. Víťazom sa stal taliansky tím OPPS Architettura z Florencie. Na základe víťazného návrhu začne mesto tieto kúpele po 25 rokoch od ich zatvorenia obnovovať. Celý priestor bude otvorený verejnosti, pribudnú nové bazény a sauny, rovnako tak ako úplne nové funkcie pre verejnosť vďaka presťahovaniu Mestskej knižnice do bývalej administratívnej časti budovy.

Živé námestie

Na základe dlhoročných analýz a prieskumov chceme na Námestí SNP a na Kamennom námestí vytvoriť zjednotený verejný priestor. Preto sme zorganizovali architektonickú súťaž, ktorá aktuálne prebieha, ako aj zoznam rýchlych a nenáročných zlepšení tzv. quick wins, ktoré postupne realizujeme.

Predĺženie promenády na Železnej studničke

Začiatkom roka 2020 sme vyhlásili súťaž na návrh predĺženia promenády na Železnej studničke. Víťazný návrh počíta s bezbariérovým prístupom k hladinám rybníkov, prínosom pre návštevníkov budú nové móla pozdĺž oboch jazier. Pribudne možnosť pozorovať rastliny a živočíchy v mokraďových častiach jazier vďaka lávkam a premosteniam, no pritom sa do nich nebude zasahovať.

Bytový dom Terchovská

Víťazný návrh bytového súboru s mestskými nájomnými bytmi vzišiel z architektonickej súťaže, do ktorej sa zapojilo 76 návrhov. Návrh víťazného ateliéru The Büro prináša výborné urbanistické riešenie a súlad s okolitou zástavbou, riešenie spoločných a komunitných priestorov či kvalitne navrhnuté vnútorné dvory. Pribudnú parkovacie miesta pre budúcich aj súčasných obyvateľov, ako aj ďalšia občianska vybavenosť.

Komenského námestie

Chceme, aby sa Komenského námestie zmenilo na Komenského parčík, kde si obyvatelia alebo okoloidúci budú môcť oddýchnuť. Iniciovali sme proces zapojenia verejnosti, aby sme pred plánovanou súťažou získali dôležité podnety od verejnosti. Výsledky súťaže boli vyhlásené v septembri v roku 2020, vyhral návrh od ateliéru Totalstudio.

Príkladmi ďalších projektov vo verejnom priestore, ktoré sa za dva roky podarilo zrealizovať, resp. rozpracovať, sú revitalizácia budovy horárne v areáli bývalých muničných skladov na Peknej ceste, ktorá bude opäť slúžiť ľuďom, revitalizácia rekreačného areálu na Malom Slavíne, vybudovanie parku v Karlovej Vsi, revitalizácia okolia pamätníka Daniela Tupého, vybudovanie dreveného plató a hmlovej fontány na Námestí republiky, voľné verejné sedenie v rámci projektu Sadni si! a ďalšie.

Kúpele
Grössling

Kúpele
Grössling

Kúpele Grössling

návrh
Mestskej
knížnice

Kúpele Grössling

Pamätník
Daniela
Tupého

Promenáda Železná studnička

Promenáda
Železná
studnička

Promenáda Železná studnička

Vnútroblok
Poľská
Justičná

Park
Karlova
Ves

5

Vytvárame štandardy,
ako by mal vyzeráť
verejný priestor
v našom meste.

Vytvárame potrebné štandardy

Manuál verejných priestorov

Bratislave doteraz chýbala ucelená koncepcia, ako by sa mali verejné priestory v našom meste rozvíjať a tvoriť. MIB preto pripravil tzv. Manuál verejných priestorov, ktorý prvýkrát v novodobej histórii mesta zavádza jasné a jednotné pravidlá pre umiestňovanie prvkov vo verejnom priestore v podobe Manifestu verejných priestorov a tzv. Princípov a štandardov, ktoré definujú dizajn a technické požiadavky jednotlivých prvkov vo verejnom priestore.

Prvých 6 princípov a štandardov sa týka nasledovných prvkov: cyklostojany, stĺpiky, terasové sedenie, smetné koše, rozvodné inštalčné skrine. V nasledujúcom roku pribudnú ďalšie desiatky princípov, napríklad k výsadbe zelene, umiestňovaniu a kvalite povrchov, osádzaniu zastávok verejnej dopravy či prvkom osvetlenia.

Už teraz môžeme na nádvorí Primaciálneho paláca vidieť novú bratislavskú lavičku.

V rámci úspešnej spolupráce s mestskou organizáciou MIB sa Praha podelila o dizajn lavičky, ktorý sa už osvedčil v pražských uliciach a nadväzuje na starú dobrú česko-slovenskú lavičku.

V Bratislave postupne pribudne 1 000 lavičiek s československým dizajnom, ako aj nové smetné koše a cyklostojany.

Česko-slovenská lavička, Nádvorie Primaciálneho paláca

Technické listy mesta Bratislava

Technické listy mesta Bratislava, tzv. Manuál asfaltovania, znamenajú zásadný obrat v kvalite realizácie detailov súvisiacich s opravami a novostavbami ciest a chodníkov v meste. Naformulovali sme kvalitatívne požiadavky na realizáciu povrchov a konštrukcií, ako aj konkrétne detaily návrhu a realizácie niektorých súčastí konštrukcií chodníkov a komunikácií (z pohľadu materiálu a rozmerov).

Technické listy predstavujú začiatok uceleného systému technických listov, ktoré sa budú týkať aj iných oblastí súvisiacich s komunikáciami (odvodnením, dopravným značením a pod.). Technické listy slúžia jednak pre návrh detailov, ale využívajú ich aj správcovia komunikácií pre kontrolu vykonávaných prác.

Príklady uplatnenia technických listov:

Radlinského ulica, Palisády, Štefánikova ulica, Drotárska cesta, Šulekova ulica, Cesta mládeže, Pri kríži, Cesta na Klanec, Jiráskova, Slovanské nábrežie – Devín, Stolárska ulica, Hečkova ulica, Mlynské nivy, budova Metropolitan star na Námestí 1. mája, Klingerka – komunikácie, Križovatka Kopčianska - Údernícka

Drotárska cesta

Drotárska cesta

6

Odstraňujeme vizuálny smog

Znižujeme počet reklamných zariadení v meste a zavádzame systémovú reguláciu vizuálneho smogu.

Vizuálny smog v Bratislave sa stal neúnosným. Preto sme ešte minulý rok vypovedali nájomné zmluvy reklamným stavbám na mestských pozemkoch a postupne tieto reklamy odstraňujeme. V rovnakom čase ale naďalej pribúdajú nové reklamné stavby na pozemkoch, ktoré mestu nepatria. Aby sme premnoženú reklamu lepšie dostali pod kontrolu, musíme v prvom rade obmedziť umiestňovanie nových reklamných stavieb v budúcnosti. Preto prvýkrát v novodobej histórii mesta predkladáme reguláciu reklamných stavieb priamo do územného plánu prostredníctvom zmien a doplnkov, ktoré má možnosť pripomienkovať aj verejnosť.

pred

po

pred

po

pred

po

pred

po

Mestá hrajú kľúčovú úlohu v otázkach klimatických zmien. Naše snahy preto smerujú k tomu, aby sme aktívne znižovali negatívny dopad mestského života na životné prostredie a aby sme pre obyvateľky a obyvateľov Bratislavy zabezpečili príjemné prostredie pre život.

**+5 336
vysadených
kríkov**

**Iniciatíva
10 000
stromov**

**+1 869
vysadených
stromov**

7

Spustili sme iniciatívu
10 000 stromov
a sadíme viac zelene
ako kedykoľvek
predtým.

Sadíme viac ako kedykoľvek predtým

Len za náš prvý rok sa v meste vysadilo viac zelene ako za predchádzajúce 4 roky dokopy. Od spustenia iniciatívy 10 000 stromov v novembri 2019 bolo do konca roku 2020 vysadených 1 869 vzrastlých stromov rôznych druhov, 10 000 sadeníc v Horskom parku a 5 336 kríkov.

V rámci tejto výsadby boli vysadené aj celé aleje a stromoradia v lokalitách: vnútroblok Mýtna - Šancová, Námestie slobody, Starohájska, parčík Záhradnícka - Karadžičova, Bajkalská, Račianska, Mostová, Mudroňova, Trnavská cesta, Račianska, Jarošova, Záhradnícka, Patrónka, Černockého, Blagoevova, Einsteinova.

Do iniciatívy sa doposiaľ zapojilo 255 jednotlivcov, 14 firiem a 5 veľvyslanectiev cudzích štátov so sídlom v Bratislave.

14
zapojených
firiem a
5 veľvysla-
nectiev

255
zapojených
jednotlivcov

+10 000
sadeníc
v Horskom
parku

Za posledné dva roky Bratislava zakvitla vďaka novým záhonom okrasných kvetov, v ktorých bolo dokopy vysadených 428 400 cibulovín. Na podporu biodiverzity v meste sme vysadili viacero trvalkových a zelených záhonov v lokalitách Plynárenská ulica, Suché mýto, Hodžovo námestie, stredové ostrovčeky a nevyužívané plochy pod Mostom SNP, na Zochovej a na Štefánikovej ulici a štyri zelené steny v lokalitách Janotova, Karloveská, Ľ. Fullu, Mickiewiczova.

Do zvýšenej starostlivosti o existujúcu zeleň v meste investujeme finančne i posilnením ľudských zdrojov. Na magistráte sme zriadili novú Sekciu životného prostredia.

Námestie SNP

428 400
zasadených
cibuľovín

nové
trvalkové
a zelené
záhony

viac ako
1/2 územia
mestských
lesov bez
ťažby

8

Schválili sme
zonáciu mestských
lesov, čo predstavuje
dôležitý míľnik v ich
ochrane.

Chránime naše zelené bohatstvo pre Bratislavčanky a Bratislavčanov

Zonáciou sme dosiahli, že viac ako polovica územia mestských lesov (54 %) je bez ťažby, tzv. Zóna kľudu bez hospodárskej ťažby dreva. To predstavuje dokonca väčší podiel, ako majú naše národné parky. Zaviedli sme i viaceré projekty ochrany prírody v mestských lesoch, napr. komplexný monitoring vzácnych druhov vtákov či vybudovanie liahnisk pre obojživelníky. Systémovo za posledné dva roky redukuje povolenia na vjazd motorových vozidiel do mestských lesov len na nevyhnutnú údržbu lesoparku.

Taktiež rokujeme s ministerstvom pôdohospodárstva, aby lesy na území Bratislavy, ktoré spravuje štátny podnik Lesy SR prešli na rovnaký model fungovania, aký máme v Mestských lesoch v Bratislave – tzn. zníženie ťažby dreva o polovicu a zvýšenie údržby rekreačných oblastí v lesoch.

investujeme
do rekreácie

šantisko
na Kamzíku

Ľadovne z 18. storočia

obnovujeme
pivnice
na Kačíně

Záleží nám na nastavení vhodnej miery medzi ochranou a rekreáciou, preto zvyšujeme aj investície do rekreačných oblastí mestských lesov. Opravili sme viaceré povrchy a pridali i nové rekreačné prvky. Prebehla kompletná výmena povrchu najviac využíwanej cyklotrasy medzi Červeným a Bielym krížom, oprava lesnej cesty od Peknej cesty, vznikla nová cesta pre peších a cyklistov z Peknej cesty k rekreačnému areálu Horáreň Krasňany, opravili sa cesty a chodníky na promenáde Železná studnička v úseku Snežienka - Sanatórium aj povrch parkoviska pri Kamzíku.

Vybudovali sme náučný chodník na Sitine nad Líščím údolím s ohniskom, sedením a altánkom, novú drevenú vyhliadku Tri Duby, mólo na rybníku na Železnej studničke pri Klepáči, prírodnú prekážkovú dráhu Šantisko na Kamzíku, 3 nové altánky v klasickom lesoparkovom dizajne s tradičnou drevenou strechou, nový domček na strome na Kačíne a okrem toho pribudli 4 nové a kompletne vybavené miesta na opekanie na Partizánskej lúke. Spolu s MIB-om pripravujeme rekonštrukciu bufetu na Partizánskej lúke, vybudovanie rekreačného areálu Muničák na Peknej ceste, revitalizáciu rekreačného areálu na Malom Slavíne a obnovujeme ľadovne na Kačíne.

Na podobnom princípe za účelom zvýšenia ochrany sme vypracovali program starostlivosti o Horský park na najbližších 30 rokov a vytvorili sme zonáciu parku tak, aby mohol slúžiť na ochranu prostredia i na rekreáciu a vzdelávanie.

nová cesta
pre peších
Pekná cesta

vylep-
šujeme boj
s komármi

zóna bez
pesticídov
v mestských
lesoch aj
v meste

9

Myslíme ekologicky a udržateľne

V mestských lesoch sme ako v prvých lesoch na Slovensku zaviedli Zónu bez pesticídov a úplne sme tak vylúčili chemické postreky a látky v lesoparku. Zóny bez pesticídov sme zaviedli aj v meste a ustúpili sme od používania chemických postrekov na odstraňovanie invázných rastlín. Burinu odstraňujeme na celom území mesta mechanicky.

Chemické jedovaté látky sme vylúčili aj v boji proti komárom. Namiesto nich sme sa rozhodli použiť vysoko selektívnu biologickú metódu: včasný a pravidelný monitoring liahnisk komárov na celej rozlohe mesta s použitím biologického prípravku známeho pod skratkou BTI.

Na základe skúseností z roku 2020 aktívne hľadáme riešenia na vylepšenie metodiky biologickej eliminácie premnoženia komárov - umožnenie leteckej aplikácie BTI a aplikácie pri obydliach.

Okrem vylúčenia jedovatých látok a postrekov sme celé dva roky vyvíjali snahy na znižovanie množstva odpadu. V auguste 2020 sme prvýkrát zaviedli triedený vrecový zber papiera a plastov spolu s kovmi a kompozitnými obalmi z rodinných domov v 7 mestských častiach, dokopy pre 9 787 domácností, čo predstavuje 41 % všetkých domácností na území hlavného mesta. Zrušili sme tým zberné miesta, zabezpečili čistejšie verejné priestranstvá a aj čistejšiu surovinu v odpadoch.

Na základe výborných výsledkov z prvej etapy pokračujeme v roku 2021 aj druhou etapou zberu triedeného odpadu rozšírenou o ďalšie 3 mestské časti. V snahe predchádzať vzniku odpadu sme v roku 2019 usporiadali prvé zero waste vianočné trhy, kde sme predajcom zaviedli povinnosť používať výlučne vratné poháre a kompostovateľné riady, príbory vyrobené z prírodných materiálov. Takisto sme zaviedli triedenie odpadov, pričom smetné nádoby na všetky triedené zložky boli rovnomerne rozmiestnené na Hlavnom námestí a obsluhované zaškolenými brigádnikmi.

prvý
Mestský
bazár

S cieľom znížovať množstvo odpadu a šetriť prírodné zdroje sme v októbri 2020 v priestoroch Komunálneho podniku na Bazovej ulici usporiadali prvý Mestský bazár, do ktorého sa zapojilo 900 návštevníkov, vyzbieralo sa 16-tisíc kusov znovu použiteľných vecí a podarilo sa ušetriť 4,5 tony odpadu. Vybierané financie sme uložili na transparentný účet a budú použité na založenie stabilného Bratislavského centra opätovného použitia KOLO, ktoré bude prvým takýmto centrom na Slovensku.

Naše snahy o ekologickejšie mesto boli aj ocenené.

V roku 2019 sme získali špeciálnu cenu ENVIROMESTO v súťaži organizovanej Slovenskou agentúrou životného prostredia za aktivity v oblasti biologicky rozložiteľného odpadu. Tento rok sme získali Cenu odpadového hospodárstva Zlatý Mravec v kategórii Komunálne odpadové hospodárstvo za projekt KOLO - Mestský bazár na Bazovej.

nové
rozloženie
vianočných
stánkov

prvé
zero waste
vianočné
trhy 2019

Záleží nám na tom, aby sme udržiavali naše mesto čisté a v dobrom stave a vedeli flexibilne reagovať na podnety Bratislavčaniek a Bratislavčanov. Preto sa snažíme rozširovať kapacity mesta a prinášať zlepšenia v údržbe verejných priestorov.

starajú
sa o naše
mesto

10

Založili sme Komunálny podnik

V auguste 2019 vznikol
na magistráte Referát
Komunálneho podniku.

Cieľom je vznik samostatného subjektu, ktorý postupne zabezpečí údržbu a čistenie Bratislavy až do objemu 80 % všetkých potrebných výkonov. Komunálny podnik začínal so 4 zamestnancami, koncom roka 2019 ich bolo 15 a ku koncu roka 2020 dosiahol počet zamestnancov číslo 50.

Medzi činnosti Komunálneho podniku v súčasnosti patrí ručné a strojové čistenie komunikácií, údržba zelene, čistenie vpustov, pomoc pri zimnej údržbe chodníkov, riešenie podnetov z portálu Odkaz pre starostu a ďalších podnetov od obyvateľov či mesta prostredníctvom tzv. "rýchlej roty". Založením Komunálneho podniku mesto získalo lepší prehľad o vykonanej práci a v porovnaní s externým zabezpečením podobných služieb je to pre mesto aj finančne výhodnejšie.

11

Zlepšujeme údržbu komunikácií

Po tom, čo v roku 2018 pribudla hlavnému mestu na základe tzv. chodníkovej novely zákona zodpovednosť za údržbu viac ako 1 000 000 m² chodníkov, mesto zimu v Bratislave jednoducho nezvládlo. Odhrnutie niektorých ciest trvalo príliš dlho, mnohé chodníky zostali niekedy viac dní po skončení sneženia v nebezpečnom stave a kopcovité úseky boli opakovane neprejazdné pre MHD. V roku 2019 sa mesto na zimu pripravilo lepšie.

Prostredníctvom vylepšení ako viac techniky na údržbu chodníkov, kvalitné zimné pneumatiky pre MHD, nepretržité odhrňanie kritických kopcovitých úsekov, lepšie rozdelenie rajónov pre sypače a fungujúci mestský dispečing sme zimu 2019 v Bratislave zvládli lepšie. A prispela k tomu aj spolupráca s obyvateľkami a obyvateľmi mesta, ktorí svoje podnety na odhrňanie neprejazdných komunikácií hlásili na horúcu linku zimnej údržby zriadenú mestom.

Novinkami roka 2020 sú zapojenie Komunálneho podniku Bratislava do zimnej údržby a čistenia chodníkov v Ružinove, Novom Meste a Vajnorochoch, prioritizácia komunikácií, kde premáva MHD (tieto sa budú odhrňovať prednostne), ako aj lepšie a kvalitnejšie dáta pre mestský dispečing, ktorý zohráva kľúčovú úlohu pri plánovaní a organizovaní zásahov v teréne pri nepriaznivých poveternostných podmienkach.

Okrem zimnej údržby, samozrejme, pracujeme aj na letnej údržbe a oprave komunikácií. V roku 2019 sme opravili približne 18 km jazdných pruhov a 8 349 m² chodníkov. V roku 2020 približne 43 km jazdných pruhov a 26 606 m² chodníkov.

**93 %
chodníkov
odhrnutých
do 24 hodín**

pred

po

pred

po

pred

po

pred

po

Ulica Pri križi

pred

po

pred

po

pred

po

Bezpečnosť obyvateľiek a obyvateľov nášho mesta je jednou z našich priorít. V snahe zabezpečiť bezpečné prostredie pre život je kľúčovou nielen podpora mestskej polície, ale aj komplexný systém a stratégia riešenia bezpečnostných problémov a exponovaných lokalít.

doplnený
systém
osvetlenia
v Pentagone

12

Staráme sa o bezpečnosť a verejný poriadok

Od nástupu do funkcie vedenia hlavného mesta sme sa s naším tímom snažili okamžite zareagovať na bezpečnostné problémy v lokalitách Obchodná ulica, Jedlíkova, Kopčianska a Stavbárska. Usporiadali sme 10 verejných diskusií a absolvovali mnohé stretnutia priamo v teréne, aby sme následne vypracovali zodpovedné plány pre každé z týchto miest a súbežne spustili aj prvé kroky k zmene.

Počas tohto dvojročného obdobia sme tiež spájali sily a aktívne komunikovali s MČ Bratislava-Vrakuňa s cieľom spoločného postupu pri riešení Pentagonu, jednej z exponovaných lokalít v meste. V tejto lokalite sme spustili intenzívnejší režim opráv existujúceho osvetlenia a zároveň sme doplnili systém osvetlenia a zvýšili jeho intenzitu tak, aby bol vnútroblok bezpečnejší a viditeľnejší nielen pre kontroly mestskej polície, ale aj samotných obyvateľov. Od novembra 2019 hliadky mestskej polície začali v tejto lokalite vykonávať zvýšený výkon služby, hlavne počas nočných hodín. Schválili sme aj osadenie prvých 2 nádob na bezpečnú likvidáciu použitých striekačiek. Takéto nádoby preukázateľne znižujú lokálny výskyt pohodených použitých striekačiek a prispievajú tak k čistote aj bezpečnosti verejných priestorov.

zvýšené
policačné
hliadky

Zvýšenú bezpečnosť v centre mesta na Obchodnej ulici sme zabezpečili doplnením nových bezpečnostných kamier, ale aj zriadením novej stanice mestskej polície na Obchodnej 29, ktorú sme oficiálne otvorili 22. augusta 2019. Na tejto stanici pôsobí nový tím špeciálnej zásahovej jednotky mestskej polície, čím sme zaviedli jej úplne nový model fungovania. Tím zásahovej jednotky pozostáva z 12 mestských policajtiiek a policajtov a 1 vedúceho pracovníka, ktorí mali najlepšie predpoklady na pôsobenie v ohrozených lokalitách. Následne prešli špeciálnym nadstavbovým školením, ktoré je bežne dostupné iba policajtom a policajtkám štátnej polície pôsobiacim v antikonfliktnom tíme. Od svojho vzniku 1. septembra 2019 príslušníci zásahovej jednotky vyriešili celkom 4 198 udalostí porušení zákona.

So systémovými riešeniami bezpečnostných problémov v meste spojených s nočným životom stále pokračujeme. Po vzore zahraničných miest sme zriadili novú funkciu nočného primátora, ktorý koordinuje starostlivosť o hlavné mesto v nočných hodinách. Za nočného primátora bol vymenovaný odborník na bezpečnosť Martin Královič.

Je úlohou mesta, aby malo vybudovanú efektívnu sociálnu politiku a aby sa o svojich obyvateľov v krízových situáciách dokázalo postarať. Naša agenda v sociálnej oblasti sa preto zameriava na rozvoj systému podpory bývania a na ochranu najzraniteľnejších skupín obyvateľstva.

staráme sa
o seniorov

13

Staráme sa o slabších

Seniori a ľudia so zdravotným znevýhodnením

Okrem užšej spolupráce a komunikácie s mestskými zariadeniami pre seniorov sa mesto prvýkrát začalo venovať nadstavbe v tejto oblasti. Začali sme mapovať a sprístupňovať domácu opatrovateľskú službu, venovať sa politikám aktívneho starnutia, participácii starších obyvateľov na politikách mesta a sprístupňovaniu služieb úradu ľuďom s rôznymi typmi zdravotných znevýhodnení.

Ľudia bez domova

Bratislava je prvým mestom na Slovensku, ktoré spustilo projekt dostupného bývania s podporou. Projekt je založený na prístupe housing first-najprv bývanie a je realizovaný v partnerstve s mimovládnyimi organizáciami.

Na prelome rokov 2019 a 2020 sme počas zimy spustili kontinuálnu krízovú pomoc pre ľudí bez domova na ochranu pred zamrznutím. Spolu s mestským terénnym tímom a hliadkami mestskej polície sme zaviedli protokol na aktívne vyhľadávanie ľudí bez domova v riziku zamrznutia - monitorovali sme ich stav, poskytli spacáky, teplé oblečenie a iné potrebné veci na prežitie počas mrazivých nocí (v prípade núdze sme zabezpečili aj transport do nocľahárne alebo privolali sanitku, keď išlo o ohrozenie života v dôsledku chladného počasia).

Pripravili a vytlačili sme 4 000 ks príručiek "Bratislava pre ľudí bez domova", ktorá je prvým komplexným informačným materiálom o možnostiach pomoci ľuďom bez domova v Bratislave. Tento materiál rozdáva v uliciach mestský terénny tím, mestská polícia aj mimovládne organizácie.

nový
mestský
terénny
tím

poradenstvo
poskytnuté
458 mladým
ľuďom

Transformácia sociálnych politík mesta

V roku 2019 sme založili Sekciu sociálnych vecí ako samostatný odborný útvar magistrátu. V roku 2020 nasledoval jej prirodzený organizačný rozvoj a stabilizácia činnosti, výsledkom čoho bol vznik troch samostatných oddelení: oddelenie kvality života, oddelenie sociálneho bývania a ľudí bez domova a oddelenie sociálneho začleňovania. Okrem posilnenia ľudských zdrojov bola posilnená aj komunikácia v tejto oblasti. Spustili sme facebookovú stránku “Bratislava - mesto pre všetkých”, ktorá je oficiálnym zdrojom informácií o mestských projektoch v sociálnej oblasti a sprístupňuje informácie o sociálnej politike mesta verejnosti.

Mestský terénny tím (MTT) ako súčasť tejto transformácie

V roku 2019 sme spustili výberové konania pre program mestského terénneho tímu a v roku 2020, v čase pandémie, sme naplno spustili jeho aktivity. MTT (6 zamestnancov a zamestnankýň) sa zameriava aj na prevenciu rizík spojených s nočným životom mladých, vytváranie alternatív pre trávenie voľného času a poskytovanie poradenstva priamo na miestach, kde mladí ľudia trávia večery. Základné sociálne poradenstvo poskytli terénni pracovníci spolu 458 mladým ľuďom, pričom krízovú intervenciu pri bezpečnom návrate domov poskytli celkom 7-krát.

Rekon-
štruujeme
byty

14

Budujeme nájomné bývanie

V Bratislave úplne chýbajú nájomné byty ako jeden zo spôsobov zabezpečenia cenovo dostupného bývania.

Záleží nám na tom, aby Bratislava bola mestom pre všetkých a aj ľudia s priemerným a nižším príjmom, alebo tí, ktorí si nemôžu dovoliť vlastniť nehnuteľnosť, mali možnosť dôstojne bývať. Preto sme zriadili tím ľudí, ktorý sa venuje téme nájomného bývania s cieľom získať nové mestské nájomné byty. Rozbehli sme rekonštrukciu bytov a budov, ktoré má mesto vo svojom vlastníctve, alebo ktoré získalo do svojho vlastníctva a sú nevyužívané, či v zlom technickom stave. V roku 2020 sme prvých 6 takto zrekonštruovaných bytov poskytli nájomcom z reštituovaných bytov a rekonštruujeme ďalších 5 mestských bytov.

Zároveň bude mesto stavať vlastné nájomné byty. Neodmysliteľnou súčasťou prípravy nových projektov sú architektonické súťaže a participácia s obyvateľmi tak, aby nové bytové domy čo najlepšie slúžili nielen nájomcom, ale tiež okoliu. Architektonická súťaž na prvý bytový dom na Terchovskej ulici už má víťaza, momentálne prebieha aj architektonická súťaž na bytový súbor na Parkovej ulici a pripravujeme tiež výstavbu na Muchovom námestí.

Výsledná súťaž bytového súboru na Terchovskej ulici

nové
projekty
nájomného
bývania

Nájomný bytový dom na Parkovej ulici

15

Bojujeme s epidémiou COVID-19 a chránime verejné zdravie

Pomoc pre seniorov v zariadeniach mesta

Začiatkom roku 2020 mesto Bratislava rýchlo a adresne reflektovalo na potreby zraniteľných skupín obyvateľov ohrozených ochorením COVID-19 a stalo sa lídrom v tejto oblasti. V čase, keď neexistovali žiadne protiepidemiologické štandardy, sme si na úrovni mesta vytvorili vlastné komplexné opatrenia a riešenia. Vytvorili sme si vlastný systém PCR testovania na COVID-19 pre ľudí bez domova a seniorov v mestských zariadeniach. Do všetkých mestských aktivít sme zapojili interného epidemiológa, ktorý nám pomohol vytvoriť jedinečný systém včasného varovania – prvý COVID semafor v SR. Zabezpečili sme plošnú distribúciu nedostupných ochranných pomôcok (OOPP) pre zariadenia pre seniorov a pre mimovládne organizácie pre ľudí bez domova v čase, kedy nebolo možné na úrovni štátu získať skoro žiadne ochranné pomôcky.

JCDecaux

Naša jediná vakcína je disciplína

Bojujeme proti nákaze tým, že ostávame doma

Mydlíme si ruky pri každej príležitosti

Na zdravie! Kašleme a kýchame len do vreckoviek či do lakťa

Pri príznakoch kontaktujeme lekárov len telefonicky

Nevytvárame veľké skupiny, pretože sa v nich vírus najľahšie šíri

Pomáhame seniorom, a to s najväčšou opatrnosťou pretože sú najzraniteľnejší

Zdravíme sa bezdotykovo

Chránime seba a svoje okolie rúškom či šatkou

Vieme, že je dôležité rozprávať sa s deťmi aj o koronavírus

Informácie o aktuálnej situácii a opatreniach v Bratislave nájdete na: www.zvladneme.to

Senior
linka

350
vybavených
telefonátov

Vo všetkých mestských zariadeniach pre seniorov sme veľmi skoro zaviedli protiepidemiologické opatrenia a vypracovali krízové akčné plány pri suspektnom a pozitívnom klientovi. S cieľom minimalizovať riziká prieniku nákazy medzi ohrozenú skupinu v našich mestských zariadeniach sme vytvorili karanténne zariadenia pre ľudí v seniorskom veku čakajúcich na umiestnenie v zariadení. Na podporu všetkých senioriek a seniorov v Bratislave sme spustili telefonickú linku, cez ktorú sme prijali 350 telefonátov.

Pre ľudí bez domova ako jednu z najohrozenejších skupín obyvateľstva, ktorá nemá kam ísť v prípade domácej karantény, sme pripravili karanténne mestečko na Zlatých pieskoch v prvej vlne, následne na Hradskej ulici v druhej vlne. Vytvorenie tohto bezpečného priestoru pre ľudí bez domova vyhralo cenu v The Innovation in Politics Awards 2020 v kategórii Vyrovnávanie sa s pandémiou COVID-19.

Pre ľudí bez domova sme v spolupráci s armádou zabezpečili aj hygienické stanice, aby mali počas pandémie prístup k pitnej vode a k základnej hygiene. Výraznou pomocou prispel aj náš mestský terénny tím, ktorý od začiatku pandémie nakontaktoval ľudí bez domova spolu 1049-krát a rozdal 996 rúšok, 274 dezinfekcií na ruky, 443 potravinových balíkov a 116 brožúr o dostupnej pomoci na území Bratislavy.

Karanténne mestečko, Zlaté piesky

testovanie
v zariadeniach
pre seniorov

hygienické
stanice
s pitnou
vodou

Dali sme si za cieľ budovať Bratislavu ako silné sebavedomé mesto, ktoré sa dokáže postaviť developerom, ktoré dokáže zabrániť netransparentným postupom a ktoré v každej situácii dokáže presadiť najlepší záujem mesta a jeho občanov.

transparentné
výberové
konania

získanie
akcií Infra
Services

16

Ozdravujeme mestské podniky

Transparentné výberové konania a nový systém riadenia mestských firiem

Po nástupe do funkcie sme spustili proces transparentných výberových konaní na riaditeľov a členov predstavenstva vo všetkých príspevkových organizáciách mesta a v štyroch mestských firmách Odvoz a likvidácia odpadu (OLO a.s.), Dopravný podnik Bratislava (DPB a.s.), Bratislavská vodárenská spoločnosť (BVS a.s.) a Metro a.s. Pripravili sme jasné pravidlá viackolového výberu a nechali ich schváliť mestským zastupiteľstvom. Do výberových konaní sme oslovili najlepších odborníkov a transparente sme informovali o celom postupe výberu. Kvôli zefektívneniu činnosti mestských podnikov sme v priebehu dvoch rokov vymenili celé predstavenstvo OLO, DPB, BVS a v spoločnosti Metro predsedníčku predstavenstva.

Zároveň sme zrevidovali stanovy obchodných spoločností, vďaka čomu sme posilnili pozíciu mesta ako akcionára. V praxi to znamená, že mesto získalo väčší vplyv a prehľad nad fungovaním spoločností. V decembri 2019 sa pre mestské podniky schválili výkonnostné kritériá úspechu na rok 2020, ktoré nám umožňujú sledovať plnenie úloh, ktoré mesto očakáva od mestských podnikov a zároveň nám poskytujú nástroj na ročné odpočtovanie a vyhodnocovanie výkonnosti firiem.

Na ich plnenie je naviazané aj odmeňovanie jednotlivých členov predstavenstva, naopak, ich neplnenie zakladá hlavnému mestu právo na odvolanie členov predstavenstva. V priebehu roka 2020 sme zaviedli pravidelný finančný reporting firiem, ktorý nám umožňuje sledovať, ako spoločnosti nakladajú a hospodária s financiami a tiež to, či plnia finančný plán, ktorý im mesto v predchádzajúcom roku schválilo. V úsilí zvyšovať výkon a efektívnosť mestských firiem a ich nových manažmentov pokračujeme aj ďalej a v kancelárii primátora vytvárame Útvar správy mestských podnikov, ktorého vedúci bude zodpovedný za strategickú správu mestských podnikov. Na túto funkciu sme vybrali skúseného odborníka Ivana Peschla.

Získanie akcií Infra Services do 100 % vlastníctva BVS

Ďalším nevyhnutným krokom po zostavení nového vedenia mestskej firmy BVS a zároveň veľkým úspechom v snahe ozdraviť túto firmu bolo predstavenie a schválenie návrhu, ktorým BVS získala od podnikateľa Ivana Kmotríka podiel v servisnej firme BVS Infra Services.

Definitívne sme tým ukončili desaťročné profitovanie súkromného vlastníka na bratislavskej vodárenskej infraštruktúre a prispeli k správne fungovaniu spoločnosti vo verejnom záujme. BVS sa vďaka tejto transakcii stala 100 % akcionárom firmy Infra Services a získala aj možnosť prehodnotiť všetky zmluvné vzťahy Infra Services s externým prostredím a zastaviť aktivity firmy, ktoré nie sú v súlade s verejným záujmom.

Vložené prostriedky do transakcie sa BVS vrátia na prevádzkových úsporách dosiahnutých zrušením nevýhodných zmlúv a na odstránení rizika zmluvných pokút do konca roku 2022.

správne
nakladáme
s majetkom

17

Zmenili sme prístup k majetku mesta

Od nástupu do funkcie intenzívne posilňujeme pozíciu hlavného mesta v majetkových vzťahoch zavádzaním nových pravidiel transparentnej metodológie predaja, kúpy či prenájmu nehnuteľností. Vypracovali sme nové zásady cenotvorby, ktoré majú zabezpečiť sprehľadnenie procesu odpredaja nehnuteľností vo vlastníctve mesta a zároveň stanoviť jednotné pravidlá pri určovaní ich kúpnej ceny. Ich aplikáciou v praxi zvýšime zisk z predaja a zabezpečíme spravodlivé naceňovanie na základe jasných a transparentných pravidiel.

Pozíciu mesta ako prenajímateľa posilnilo aj vypracovanie nového vzoru zmluvy o nájme nebytových priestorov či schválenie nových podmienok obchodných verejných súťaží na prenájom vybraných nebytových priestorov.

Na základe týchto nových podmienok nebude jediným výberovým kritériom výška nájomného, ale bude sa rozhodovať aj na základe toho, či nájomca pri využívaní priestorov zohľadňuje i sociálne, kultúrne a environmentálne aspekty. Cieľom tejto snahy je podpora rozvoja mesta v mimoekonomických oblastiach a zvyšovanie kvality života obyvateľiek a obyvateľov aj prostredníctvom takýchto nepriamych systémových nástrojov.

Dvojročné úsilie a práca v oblasti správy nehnuteľností má už aj konkrétne výsledky. Mesto Bratislava získalo za výhodných podmienok do výlučného vlastníctva stavbu Lekárne u Salvatora, ktorú sprístupníme verejnosti. Podarilo sa nám zrušiť ubytovňu na Velehradskej ulici, ktorá bola obsadená neoprávnenými osobami bez právneho titulu, objekt bol následne vyčistený a pripravený na novú investičnú činnosť. Kompletne sme pripravili priestory na Bazovej ulici pre potreby nového Komunálneho podniku, ktoré plánujeme v budúcom roku ďalej rekonštruovať. Nakúpili sme byty a nebytové priestory na Mierovej ulici za účelom ich využitia na nájomné bývanie. Využili sme dlho nevyužívané priestory na Sedlárskej/Ventúrskej ulici vo vlastníctve hlavného mesta. Tieto priestory boli dlhodobo prenajaté a po vrátení nájomcom od roku 2008 nevyužívané a prázdne. My sme sa rozhodli hneď začiatkom roka 2019 spustiť ich rekonštrukciu a v septembri 2019 sme ich poskytli na využívanie novovzniknutému MIB-u.

nové
priestory
pre MIB

75 %
Zindex
3. miesto

18

Vylepšili sme proces verejného obstarávania

Počas prvých dvoch rokov spoločného úsilia sa nám podarilo vylepšiť nie príliš pozitívnu povest Bratislavy vo veciach verejného obstarávania a v nezávislom hodnotení kvality verejného obstarávania Zindex sme za našu dvojročnú snahu získali hodnotenie 75 % a skončili tak tretí medzi veľkými mestami (najlepšia známka bola 77 %, zaostali sme teda len o 2 %).

Dosiahli sme to zavedením konkrétnych pozitívnych zmien. Plne sme prešli na elektronický systém zadávania zákaziek, ktorý je transparentnejší a istejší. Aktívne sme začali oslovovať viac uchádzačov a tiež sme začali používať nástroje, ktoré uľahčujú alebo viac motivujú uchádzačov zapojiť sa do súťaže. Príkladom sú prípravné trhové konzultácie, ktoré nám legálnym spôsobom umožňujú stretnúť sa s trhom a prekonzultovať rôzne aspekty pripravovaného verejného obstarávania. Výsledkom tejto snahy je neustále zvyšujúci sa počet uchádzačov, čo patrí medzi najvýznamnejšie ukazovatele kvality verejného obstarávania a dôvery firiem voči mestu. Zvýšený počet uchádzačov vo verejných súťažiach takisto znamená aj nižšiu cenu a nárast úspor pre mesto.

Naštartovali sme medzinárodné súťaže návrhov. Prvým slovenským bilingválnym obstarávaním bol súťažný dialóg na Námestie SNP a Kamenné námestie, ktorý je zároveň prvým architektonickým súťažným dialógom na Slovensku. Druhou bilingválnou súťažou na Slovensku bola súťaž na kúpele Grössling. V oboch prípadoch ide o vôbec prvé bilingválne súťaže na Slovensku.

Zavedli sme inovatívne postupy obstarávania, ako napríklad brazílske aukcie (spôsob obstarávania, ktorým sa pri stanovenom finančnom strope súťaží čo najvyšší objem plnenia, ktorí uchádzači dokážu mestu dodať), súťaženie aj v kvalite, nielen v cene a začali sme s prvými zodpovednými a zelenými verejnými obstarávaniami tohto mesta. V rámci zodpovedných súťaží sme podporili zamestnanie ľudí so zdravotným postihnutím, stáže pre študentov, zamestnanie osôb znevýhodnených na trhu práce a chránené dielne.

Prostredníctvom zelených verejných obstarávaní sa nám podarilo znížiť negatívny vplyv na životné prostredie. Jednak vyžadovaním energetických certifikátov pri nákupe výpočtovej techniky alebo certifikátov udržateľného hospodárstva pri nábytku. Rovnako aj pri službách na catering požadujeme minimalizáciu odpadov a žiadny jednorazový plast.

19

Šetríme mestské peniaze na magistráte aj v mestských podnikoch

Pri úsporách magistrátu optimalizujeme zmluvy, zefektívňujeme procesy a naprávame aj pochybenia z minulosti. Uvádzame preto niekoľko príkladov, kde sme výrazne ušetrili verejné financie.

Na poplatku za rezervovanú kapacitu elektriny sa nám za rok 2020 podarilo ušetriť približne 462 000 eur. Hlavné mesto od roku 2017 platilo vysoké fixné poplatky za možnosť odoberať väčšie množstvo elektriny, než bolo potrebné, pretože štandardný odber elektrickej energie mesta bol 5-násobne nižší ako energetická rezerva (rezervovaná kapacita elektriny), za ktorú sme platili. Z tohto dôvodu sme sa pustili do optimalizácie a úpravou zmluvných podmienok s dodávateľom elektrickej energie sme túto rezervovanú kapacitu elektriny znížili tak, aby jej hodnota zodpovedala reálnemu odberu s potrebnou minimálnou rezervou.

Mesto v roku 2018 obstaralo stravné karty tak, že len za informačný systém dobíjania kariet platilo 45 500 eur bez DPH ročne. Niekoľko desiatok tisíc eur za to isté platili aj mestské dcérske podniky. Porušenia pri predošlom obstarávaní konštatoval aj ÚVO a uložil mestu pokutu. Po novom sme obstarali stravné karty tak, že mesto ani mestské organizácie nebudú platiť za informačný systém žiadny poplatok, za gastrolístok budeme platiť sumu o 1,91 % nižšiu, ako je jeho nominálna hodnota, čo vie pri celkovom objeme 23 700 000 eur priniesť úsporu až 454 000 eur bez DPH, ku ktorej treba pripočítať aj úsporu na systéme 91 000 eur bez DPH.

Za servis klimatizácií vzišla z prieskumu trhu cena 41 734 eur ročne. Túto zmluvu sme neuzavreli, namiesto toho sme zhromaždili podrobné informácie o všetkých našich klimatizačných jednotkách, prepracovali zadanie a oslovili viac subjektov. Týmto spôsobom sme získali servis len za 8 394 eur ročne a ušetrili tak 33 340 eur ročne. Pri nákupe internetu sme použili spôsob obstarávania, ktorým sa pri stanovenom finančnom strope súťaží čo najvyšší objem plnenia, ktorý uchádzači dokážu dodať (tzv. brazílsku aukciu). Vypočítali sme, že za posledných 24 mesiacov nás internet stál 69 600 eur. Následne sme nesúťažili cenu a teda, kto nám poskytne internet na ďalších 24 mesiacov za menej, ale kto nám za 69 600 eur ponúkne internet na dlhšie obdobie. Nový dodávateľ nám za tú istú sumu ponúkol pripojenie nie na 24 mesiacov, ale až na 66 mesiacov.

Ušetrili sme aj tým, že mnohé zložitejšie úlohy sme si zabezpečili interne namiesto toho, aby sme zbytočne platili externým dodávateľom. V októbri 2019 sme vďaka novému oddeleniu dátovej politiky a analýz vyvinuli a spustili portál s otvorenými dátami opendata.bratislava.sk, ktorý postupne rozširujeme. Dáta sú dostupné nielen z magistrátu, ale aj z jeho podnikov, mestských častí a iných orgánov verejnej moci alebo tretích strán. Všetky dáta a aplikácie sú sprístupnené aj v anglickom jazyku a v jeho vývoji pokračujeme aj naďalej. Za 15 mesiacov jeho fungovania tento web navštívilo viac ako 350 000 návštevníkov a čoskoro prekročíme hranicu 10 000 datasetov. Za bratislavský open data portál i za našu snahu robiť kvalitné a zároveň finančne efektívne IT riešenia sme získali prvú cenu v kategórii Najlepší projekt digitalizácie spoločnosti na najväčšej IT konferencii na Slovensku ITAPA 2020. V porovnaní s podobným portálom len s menším množstvom funkcionality v rámci projektu e-demokracia, ktorý obstaral štát pre Úrad vlády v hodnote zhruba 5 miliónov eur, je cena za vývoj, rozvoj a údržbu nášho portálu okolo 20 000 eur za 12 mesiacov.

Príklady šetrenia na magistráte

Elektrina	462 000 €
Gastrolístky	454 000 €
Lepšia cena za výmenu stožiarov verejného osvetlenia	400 000 €
Distribúcia rozhodnutí o dani z nehnuteľností	170 000 €
Deratizácia budov	58 751 €
Externá podpora pri IT infraštruktúre	27 529 €
Externá podpora pri rozvoji webstránok	15 000 €

Príklady šetrenia v mestských podnikoch

1. DPB	
Cena náhradných dielov	1 700 000 €
Nákup autobusov	625 000 €
Provízia za SMS lístok	243 000 €
Externé stráženie areálov	175 000 €
Poistenie vozidiel	72 917 €
Externé čistenie vozidiel	17 423 €
2. BVS	
SBS služba	1 400 000 €
Úspora na IT službách	370 000 €
Prenájom vozidiel a služby spojené s prenájomom	350 000 €
Pevné telefónne siete a internet	300 000 €
Elektrina	200 000 €
Poštové a kuriérske služby	80 000 €
3. OLO	
Optimalizácia zvozových trás	107 796 €
SBS služba	65 497 €
Lepšia kontrola poškodených nádob	49 700 €
Zrušenie zmluvy – operatívny leasing	47 264 €

Verejné peniaze šetria aj mestské podniky

Dopravný podnik Bratislava, a.s. prijal opatrenia a otvoril súťaže väčšiemu počtu uchádzačov, vďaka čomu ušetrí v období 2019-2022 viac ako 16 mil. eur. Úsporné opatrenia sa týkajú oblastí, ako sú napríklad externé stráženie areálov, externé čistenie vozidiel, ušetrenie pri nákupoch autobusov, na cenách náhradných dielov, pri provízii za SMS lístok, poistení vozidiel MHD a ďalších.

Bratislavskej vodárenskej spoločnosti, a.s., sa podarilo za tento rok ušetriť už 4 350 000 eur. BVS dosiahla úsporu napríklad výhodnou súťažou na nákup elektriny, vďaka ktorej medziročne ušetrí približne 200 000 eur. Ušetrenie priniesli aj ďalšie súťaže, napríklad na SBS službu (v tomto prípade predstavuje ročná úspora až 1 400 000 eur) či na pevné telefónne siete a internet (úspora 300 000 eur). Ďalšie úspory predstavuje prehodnotenie zmlúv z minulosti (napríklad o prenájme vozidiel na služobné účely s úsporou 350 000 eur) a zlepšenie interných procesov (napríklad úspora na IT službách, poštových a kuriérskych službách či servisných činnostiach).

Spoločnosti OLO a.s. sa prostredníctvom optimalizácie zvozových trás podarilo znížiť spotrebu pohonných hmôt a ušetriť takmer 108 000 eur. Spolu s ďalšími opatreniami, akými sú prehodnotenie zmlúv z minulosti či prevzatie viacerých činností (napríklad upratovacích služieb) do vlastnej réžie namiesto využívania služieb externých spoločností, tak spoločnosť ušetrila až OLO až 491 500 eur.

**verejné
zdroje šetria
aj mestské
podniky**

20

Komunikujeme s Bratislavčankami a Bratislavčanmi

Záleží nám na tom, aby bola Bratislava otvoreným mestom a obyvatelia boli informovaní a mali možnosť pripomienkovať mestské politiky a projekty. Preto organizujeme pravidelné verejné stretnutia k dôležitým celomestským témam, ako je parkovacia politika či nájomné bývanie a stretávame sa s obyvateľmi jednotlivých mestských častí. Takisto sme vytvorili nové pozície a oddelenia, ktoré sa venujú participácii či poskytujú poradenstvo obyvateľom.

Kancelária participatívneho plánovania

V rámci Metropolitného inštitútu Bratislavy vznikla Kancelária participatívneho plánovania. Participatívne plánovanie, pri ktorom sa zbierajú dáta, mapujú lokality a zisťujú názory Bratislavčaniek a Bratislavčanov, slúži ako podklad pre plánovanie alebo tvorbu zadaní architektonických súťaží a pomáha lepšie tvoriť víziu Bratislavy.

Ako príklad môžeme spomenúť participáciu na Komenského námestí. V prípade Komenského námestia bolo počas leta zapojených takmer 1400 účastníkov a účastníčok zo širšej i odbornej verejnosti, vrátane miestnych obyvateľov a ľudí rôznych vekových kategórií. Na základe výstupov sa jasne ukázali hlavné témy, súvisiace s budúcnosťou námestia. Rezonoval tu zelený, oddychový a pokojný charakter námestia so stromami, podpora podmienok pre peších a cyklistov, viacgeneračné a viacfunkčné využitie či prítomnosť kultúry. Silno sa ozývala aj potreba reagovať na klimatickú krízu – zmeniť na námestí mikroklimu a zabezpečiť rôznymi spôsobmi chládok a zatienenie. Tieto zistenia sa premietli do zadania súťaže a do prípravy dočasného riešenia námestia počas leta 2020.

Podobná participácia s verejnosťou sa uskutočnila aj v prípade Krížnej ulice, ako aj pri viacerých projektoch nájomného bývania a ďalších projektoch.

Stavebný ombudsman

Proces povoľovania a realizácie stavieb je v súčasnosti veľmi komplikovaný, upravený mnohými predpismi a obyvatelia nášho mesta sa v ňom môžu cítiť stratení. Preto sme zriadili pozíciu tzv. stavebného ombudsmana, ktorého úlohou je poskytovať občanom poradenstvo pri ochrane verejných záujmov dotknutých výstavbou na území mesta, aby sa lepšie orientovali v kompetenciách a postupoch úradov a v aktuálnej legislatíve. Zároveň chráni záujmy mesta ako orgánu územného plánovania a účastníka konaní v prípade osobitne významných stavieb, tak aby bol dodržiavaný územný plán. Od januára 2020 túto funkciu zastáva Jaroslav Pavlovič.

mestské
včely na
streche
magistrátu

kvetnaté
lúky

A je toho ešte oveľa viac... spolupráca s OECD pre lepšie osvetlenie Bratislavy, elektronizácia vydávania záväzných stanovísk, urbanistická štúdia o nevyužitých územiach tzv. brownfieldoch, projekt inventarizácie drevín, lepšie orezy zelene, nové zelené projekty ako kvetnaté lúky, včelí park, mestský ovocný sad, mestské včely, nový komunitný plán sociálnych služieb, obnova pamätníka Slavín, postupná obnova a revitalizácia Sadu Janka Kráľa, 22 odstránených čiernych skládok odpadu za rok 2020, nový strategický dokument odpadového hospodárstva s cieľom prechodu Bratislavy na obehové hospodárst-

vo, štúdia zavedenia nového systému zberu biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu, Atlas hodnotenia zraniteľnosti a rizík nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy na území hlavného mesta SR Bratislavy, vyhlásenie verejného obstarávania na Nosný systém MHD električkovej trate Bosákova - Janíkov dvor, Dekáda pre kultúru, Nadácia mesta Bratislavy, Mestské laboratórium inovácií, pilotný projekt parkovacích senzorov, projekt Bratislavskí susedia, Agenti zmeny na magistráte...

